

دانشکده مطالعات جهان

سامان سیاسی در جوامع در حال دگرگونی

دانشگاه مطالعات جهان

ساسان کریمی

تمایز سیاسی میان کشورها

صورت حکومت

V.S.

درجه حکومت: توافق، اشتراک اجتماعی، مشروعیت، سازمان، کارآیی و استواری

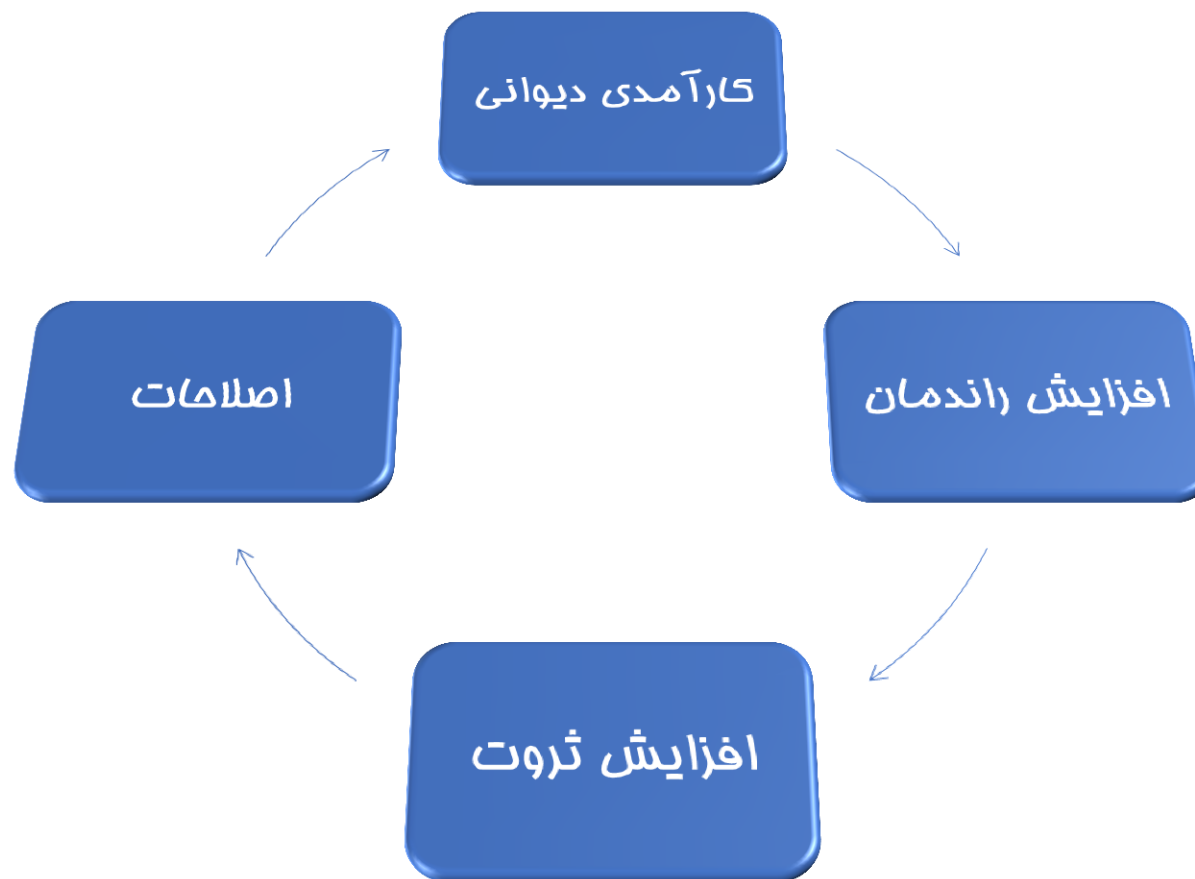

توسعه سیاسی

- دستگاه اداری کارآمد
- امزاج سیاسی به خوبی سازمان یافته
- اشتراک مردم در امور همگانی
- نظام های کارآمد نظارت غیرنظامیان بر امور نظامی
- روش های فردمندانه حل مساله جانشینی و مهار کشمکش های سیاسی

ایالات متحده/بریتانیا/اتحاد جماهیر شوروی

افزایش نابرابری اقتصادی میان کشورها

موانع توسعه کشورها پس از جنگ بین الملل دوم

- کشمکش های قومی و طبقاتی فزاینده
- شورش ها خشونت های توده ای پی در پی
- کودتاهای نظامی متناوب
- چیرگی رهبران شخصیت گرا
- فساد دیوانی
- سطح نازل کارآیی دیوانی
- از خود بیگانگی گروه های سیاسی شهری
- بی اقتداری دادگاه ها
- انشعاب و فروپاشی احزاب بزرگ

موانع توسعه کشورها پس از جنگ بین الملل دوم

۱۳۵۸	۱۳۵۹	۱۳۶۰	۱۳۶۱	۱۳۶۲	۱۳۶۳	۱۳۶۴	۱۳۶۵	جنگ ها
۲۸	۳۱	۳۰	۳۱	۳۴	۴۱	۴۳	۴۲	شورش های نامنظم چریکی درازمدت
۴	۴	۱۱	۶	۹	۱۵	۹	۱۰	شورش های کوتاه و کودتاها و علنی
۲	۱	۱	۶	۴	۳	۴	۵	جنگ های معمولی
۳۴	۳۶	۴۲	۴۳	۴۷	۵۹	۵۶	۵۷	جمع

- دگرگونی های اجتماعی و اقتصادی
- شهری شدن
- افزایش سطح سواد و آموزش
- صنعتی شدن V.S.
- توسعه ارتباطات

- چند برابر ساختن درخواست های سیاسی
- وسعت پهنه اشتراک سیاسی
- خشک شدن سرابه های سنتی اقتدار سیاسی
- ایجاد پایه های جدید برای تجمع سیاسی
- دشواری آفرینش نهادهای سیاسی مشروع جدید(تکثر)
- پایین بودن نرخ رشد سازماندهی سیاسی و نهادی شدن امور
- ناستواری و نابسامانی سیاسی

توسعه سیاسی vs. توسعه اقتصادی

نسخه آمریکایی

- تاریخ بختیار آمریکا: همه چیزهای خوب با هم می آیند و دستیابی به یکی از اهداف کمک اجتماعی رسیدن به هدف های دیگر را نیز به ارمغان می آورد.
- زنجیره علی آمریکایی: کمک اقتصادی ← رشد اقتصادی ← استواری سیاسی

رشد سیاسی تنوع نهادهای گوناگون

جامعه می تواند با اشتراک اجتماعی محدود وجود داشته باشد.
جامعه ناهمگون تر و پیچیده تر هیچ نیروی اجتماعی واحدی نمی تواند بر
جامعه فرمان براند

اصل مشترک

جامعه و اجتماع

جامعه پیچیده: اشتراک اجتماعی به رابطه افراد یا گروه‌ها با چیزی فراتر از خودشان نیاز دارد.

جامعه همسود: پیوستن شمار قابل ملاحظه‌ای از انسان‌هایی که بر پایه یک توافق همگانی مبتنی بر قانون و حقوق و علاقه مندی به اشتراک در منافع متقابل و مدت می‌یابند. (سیسرو)

رویکرد‌های مرده نسبت به جامعه

منظم و پایدار

اشتراک سیاسی

- نیروی نهادهای سیاسی
- دامنه نهادهای سیاسی: جامعه همین که دامنه ی عضویتش گستره تر، ساختارش پیچیده تر و فعالیت هایش متنوع تر می شود نگهداشت سطح بالای اشتراک اجتماعی در آن بیش از پیش به نهادهای سیاسی وابستگی می یابد.

معیارهای نهادمندی سیاسی

- تطبیق پذیری
- پیمیدگی
- استقلال
- انسجام
- شیوه های سازمانی

"آسان کار کردن پلشت است"

تطبیق پذیری

محیط پر فراز و نشیب تر
عمر بیشتر (نهادمندی بیشتر، احتمال بقای بیشتر)

نهادهای سیاسی یک شبه آفریده نمی شوند. رشد سیاسی به ویژه در مقایسه با رشد اقتصادی بسیار کند تر است.

کمونیسم در هندوستان

تطبیق پذیری

چالش جانشینی تجارب سازمانی اساساً متفاوت

کارکرد نهادی

هویت سازمانی (فلج اطفال / ضد استعمار)
تغییر کارکرد و مخاطب (انقلاب اسلامی / اپوزوسیون)

پیچیدگی و سادگی

ساده ترین: فردی
دموکراسی و اولیگارشیکی ترکیبی

حکومت های ساده ناکارا آمدند

استقلال و تابعیت

گروه های خاص اجتماعی

هویت سازمانی

فساد ساختاری

انسجام و گسیختگی

روش حل مساله

پیوند نظری و عملی انسجام و استقلال

مصلحت عمومی

- ارزش‌های تجریدی، جوهری و آرمانی
- مصلحت فرد
- مصلحت گروه، طبقه اکثریت
- نتیجه یک فراگرد رقابت آمیز میان افراد (لیبرالیسم کلاسیک)

حفظ هویت نهادهای ماکرمیتی

فرهنگ سیاسی

اعتماد متقابل

جامعه واپس مانده

دانشگاه مطالعات جهان

ساسان کریمی

از توجه شما متشکره